

zatik-bé: A' HITBEN, és a' MEGTERES-
BEN avagy Pénitentzia tartásban.

T. *Mitsoda a' Megtérés, avagy Pénitent-
zia tartás?*

G. A' bűnnek gyűlölése és nem tetkése; az igazságnak pedig Isten félelméből fárma- zott éreteteti: mellyek minket épen a' mi megtagadásunkra és testünknek megöldöklé- fere vőznek; hogy arra adgyuk magunkat, hogy az Istennek Lelkétől igazgattassunk, és a' mi életünknek minden tselekedetit az ő Iste- ni akarattyanak engedelmségére vezérel- hefsük.

T. *E' vala második része annak az elöktás-
nak, mellyet elsöben odafellyebb letévénk,
midön te az Istennek igaz tiszteletinek
módgyát mutatnád-meg?*

G. Igaz dolog: és egyzersmind hozzá ad- tam vala ezt, hogy ez az Isten tiszteletinek i- gaz és rend-zerint való régulája, hogy az ő akarattyanak engedelmskedgyünk.

T. *Mimódon úgy?*

G. Mivel az Isten azt a' tiszteletet javallya végtére, mellyet nem mimagunk költöt- tünk; hanem a' mellyet ő szabad akarattya zerint előnkbe irt.

T. *Az életnek mellyik réguláját tette mi-
néünk előnkbe?*

G. Az ő Törvényét.

az-az:

AZ ISTENNEK TIZ PARANTSOLATTYARÖL.

T. *Mit foglal-bé magába ez a' Törvény?*

G. Két részekből áll: mellynek elsője négy parantsolatokat foglal-bé; másfik hatot. És így tiz Parantsolatokból áll az egéz Törvény.

T. *Mitsoda ferzö oka ez elöktásnak?*

G. Önnön-maga az Isten, a' ki a' két táblá- ra leiratott Törvényt Mósefnek adta, és gya- korta bizonytságot tött arról, hogy tiz igék- be foglaltatott-bé. 2 Móf. 24: 12. 32: 15. 34: 1. 4 Móf. 4: 13. 10: 4.

T. *Mellyik az Elsö Táblának tzélya
és erősege?*

G. Az Istenhez való kegyességnek tiztei.

T. *Hát a' Másodiknak?*

G. Miképen kellefsék az emberekkel tsele- kednünk: és mivel tartozunk önékiek.

T. *Mondd-el az Elsö Parantsolatot.*

G. Halld-meg Izraél: En vagyok a' te U- rad Istened, ki kihoztalak tégedet Ægyiptom- nak földéből a' Éölgálatnak házából: Ne le- gyenek tenéked én előttem idegen Istenid. 2 Móf. 20: 2. 5 Móf. 5: 6.

T. *Mondd-meg e' főkuak értelmét.*

G. Legelsőben-is mindjárt mintegy elől- járó bekéddel él az egéz törvényre. Mert midön Jehovának nevezi magát, olly hatalmat és méltóságot tulajdonít magának, mellyel

mindennek parantsol. Továbbá: hogy az ő Törvényének mi előttünk kedveséget érezzen, hozzá-adgya ezt, hogy ő mi Istenünk. Mert annyit téznek ezek a' bevédek, mintha a' mi Megtartónknak mondaná magát. Mivel pedig erre a' jótéteményére minket méltóztat, illendő dolog; hogy mi-is viszontagsággal mi-magunkat engedelmes népének mutatfuk-meg.

T. *De mivelhogy a' Megfabadulásról és az Egyiptombéli folgálatnak elromlott igájáról föl; talám ez csak-egyedül az Izraél népére tartozik kíváltképen?*

G. Ugy nagyon a' tselekedetre nézve; de a' Éabaduláfnak más neme-is vagyon, melly minden emberekre egyaránt tartozik. Mert minket mindnyájan a' bűnnek lelki folgálatya és az öröknek kegyetlenkedése alól megmentett, és magájéva tett.

T. *Miért emlékezik arról a' dologról, bolyott az ömaga Törvényéről akart éolani?*

G. Hogy minket arról megintene, hogy felette-igen háládatlanok lennénk; ha minden-magunkat egészen az ő-hozzá való engedelmeskedésre nem adnók.

T. *Mit kíván pedig Isten az első igétskében?*

G. Hogy az ő tizteletit egyedül-tsak önékie tulajdonítsuk: és annak semmi részét másúva ne ruházzuk.

T. Mel-

T. *Mellyik az az ő tulajdon tizteleti, mellyet nem szabad másúvá által-vimünk 's ruháznunk?*

G. Ez, hogy ötét imádjuk, ő benne helyhezetsük a' mi bizodalunkat, ötét hívjuk segítségül, és mindeneket tsak-egyedül önékie adgyunk, valamellyek az ő fellégesvöltára tartoznak.

T. *Mire tétetett hozzá ez az ige: Én előttem, avagy az én ortzám 's dekin-tetem előtt?*

G. Mivelhogy nintsen semmi-is úgy elrejtetve, a' mit ő nem tudna, és hogy minden titkos gondolatoknak megismérője és Itélőbirája; tehát jelenti ezzel, hogy nem-tsak a' külső vallástételnek tizteletit kívánnyia; hanem a' éivnek valóságos kegyességét.

T. *Mennyünk-által a' Második Parantsolatra.*

G. Ne tsinálly temagadnak faragott képet; sem azoknak semminemü ábrázattyát ne formáld-ki, a' mellyek oda-fel vannak az égben, avagy itt alatt a' földön, avagy a' föld alatt a' vizekben: Ne imádjad azokat és ne tiztellyed.

T. *Egészen azt tiltta-é Isten, hogy semminemü képet ne faragjunk, se ne írjunk?*

G. Nem; hanem tsak kettőt tilt itt: hogy valami képet ne tsinállyunk, vagy a' végre hogy azzal az Istent kirajzollyuk, vagy pedig hogy ötét imádjuk.

T. Mi-

T. *Miért nem szabad az Isten látható ábrázattal kirajfolni?*

G. Mert femmi hasonlatosság nintsen a' között, a' ki örökkévaló és megfoghatatlan Lélek; és a' testi, romlandó 's meghólt ábrázat között. 5Móf. 4:15. Tiel.17:29. Rő.1:23.

T. *Ugy itélj tehát, hogy boféúság tétetik Isten ellen, midőn akképen kiformáltatik?*

G. Ugy nagyon.

T. *Mellyik neme kárhoztatik itt az Imádásnak?*

G. Midőn könyörögven a' bálvány öflohhoz vagy a' képhez fordítottuk és az előtt meghajtyuk magunkat, leestünk és leborulunk előtte, térdünk hajtásával avagy más egyéb jelekkel annak tisztetséget tészünk, mintha az Isten ott jelentené-meg magát minékünk.

T. *Nem úgy kell tehát ezt értenünk, hogy e' befédekkel egyátallásban minden képírást és nyomtatást kárhoztatna Isten; hanem csak-egyedül azt tilttya, hogy a' képeket e' végre ne tsinállyuk, hogy azokban az Istenet vagy keresznők, vagy tisztelnők; avagy (a' melly tsak ugyan azt téfi:) ne tiszteljük azokat az Isten tiszttségére; avagy, valamimódon viskfa ne éllyünk azokkal babonaságra és bálványimádásra?*

G. Ugy nagyon.

T. *Mitsoda végre viskfük-téht a' Második Parantsolatot?*

G. Va-

G. Valamiképenhogy az Első Parantsolatban az Isten magát egynek mondotta, kit tisztelnünk és imádunk kell: úgy mostan megmutattya; mellyik légyen az igaz Imádásnak módgya; mellyel minden babonaságtól és egyéb vétkes 's testi gondolatoktól eltaéit.

T. *Mennyünk tovább.*

G. Az ő nevének megerősítettétét tézi hozzá: Mert én vagyok a' te Urad Istened, erős boféúálló Isten, ki meglátogatom az Atyáknak álnokságokat a' fiakban harmad és negyed iziglen azokban, a' kik engemet gyűlölnék.

T. *Miért téfen emlekezetet az ő erősfégéről?*

G. Azzal azt jelenti, hogy az ő ditsőségének mególtalmazására 's egyedül-tsak magájéva való tételére elégséges hatalma nagyon.

T. *Mit akar azzal jelteni, midőn magát boféúállónak monágya?*

G. Ezt, hogy őnéki sem tárgya, sem hozzá hasonló senki sem lehet. Mert miképen magát minékünk ajándékozta az ő végheteden Jóvóltából; úgy azt akarja, hogy mi tellyesféggel tsak övéi légyünk. Es ez a' mi lelkünknek tiéta füzelsége, hogy lelkünket nékie ajánlyuk, és ő-hozzá ragaékodgyunk. Miképen ísmét, paráznsággal mondatnak megferteztetetni azok, kik ő töle hamis Isteni tiételetre hajólnak.

T. *Mitsoda értelemmel mondatik ez, hogy: Megboféállya az Atyáknak álnokságokat a' Fiakban?*

G. Ez-

G. Ezzel felette-sők félelmet és rézketést akar önteni belénk, rettentvén minket, hogy nem-csak azokat bünteti-meg, a' kik ötet bűnökkel megbántották; hanem azoknak még maradékok-is átkozott lézen.

T. *Megegyez-e az az Istennek igazságával, hogy valakit másnak vétkéért büntessen-meg?*

G. Ha meggondoljuk mitsodás az emberi nemzetnek állapotja, megvagyon a' felelet. Mert természet-érint mindnyájan átok alatt vagyunk: nem-is méltó, hogy az Isten ellen panaszalkodjunk azért, hogy minket ez állapotban hagyott. Immár pedig miképen a' maga éreteret a' hivekhez megmutatta, megáldván azoknak maradékokat; úgy az ő bosszúállását a' hitetleneken végbe-vézi, azoknak fiait az áldástól megfosztván.

T. *Menny tovább.*

G. Hogy minket kívánatos nyájfajsággal magához edesítsen, azt igéri, hogy ezer iziglen irgalmas lézen mindenkhez, kik ötet éreterik, 's az ő parantsolatit megtartják.

T. *Azt érti-e, hogy minden kegyes embernek ártatlansága minden maradékinak idvességére szolgál, ha fűntén azok hitetlenek légyenek-is?*

G. Semmiképen nem úgy: hanem hogy az ő kegyelmességét mind-addig kiönti a' hivekre, hogy az ő kegyelmének ő hozzájuk való megmutatására nézve, még fiaikhoz-is azok-

azoknak kegyelmes lézen; nem-csak az ő dolgokat bölögítván e' jelenvaló életben, hanem még az ő lelkeketis megéntelvén, hogy az ő serege közé émláltassanak..

T. *Lám úgy tétfik, hogy e' sem tart mind örökké?*

G. Ugy vagyon. Mert miképen szabad-akarattyan tarttja azt, hogy midőn tétfik, irgalmasnak mutassa magát lenni még a' hitetleneknek fiaikhoz-is: így az ő kegyelmét né annyira kötötte a' hiveknek fiaikhoz, hogy azok közül-is némelyeket, a' kiket akar, meg nem vetne, Róm. 9. úgy mérfékli mind-azáltal azt, hogy nyilvánágon kitesék, hogy ez ígélet ic nem hijába-való, se meg nem tsaló.

T. *Miért hogy ezer iziglen mondgya az ő kegyelmét; a' büntetésnek ítéletiben pedig tsak három izt nevez?*

G. Ezzel jelenti, hogy sokkal hajlandóbb az engedelemre és jótéteményre, mint-sem a' büntetésre: a' mint másutt-is bizonyította, midőn a' megbotsátásra hajlandónak, a' haragra pedig kéfedelmesnek mondgya magát. 2 Móf. 34: 6. Solt. 103: 8. 145: 8.

T. *Mellyik a' Harmadik Parantsolat?*

G. A' te Uradnak Istenednek nevét hijába fel ne végyed.

T. *Mitsoda ennek értelme?*

G. Azt tilttja, hogy az Isten nevével vísz-éa ne éllyünk; nem-csak hamis esküvéssel, hanem